

"Tränar rasister att bli bättre rasister"

Eleverna i ett högstadium har haft temadag om mänskliga rättigheter ihop med gymnasiet. De har sett den prisbelönta tyska filmen Krigaren om en ung nynazistisk kvinna.

Deras lärare vill följa upp klassens reflektioner i en gemensam diskussion. Det är dagen efter Kristallnatten och hon tänkte passa på att berätta om den. Att natten mellan den 8 och 9 november 1938 piskades stämningen mot Tysklands judar upp till pogromer över hela landet och tusentals dödades, butiker krossades och judisk egendom slogs sönder. Ett knappt år innan Hitler gick i krig mot Polen. Klassen ska snart läsa om andra världskriget.

Hon börjar prata om filmen de sett, om det brutala rasistiska våldet. Men filmen [Combat Girls/Krigaren](#) – om ett gäng nynazister med en ung tjej i huvudrollen, verkar inte ha nått fram. En del tyckte den var för otäck, andra tar aggressivt upp dagens situation i Sverige. Läraren försöker – om att visa respekt för alla, om mänskliga rättigheter. Hon förstår inte hur filmens budskap kan ha gått dem så förbi. Hon vet att SD fick höga procent i valet i skolans upptagningsområde, hon vet att elever skrek rasistiska tillmälen rakt i ansiktet på en svart lärare för bara ett år sen, men hon tycker hennes argument är goda. Självklara.

Och ändå. Hennes väl underbyggda argument studsar mot en alltmer högröstad, stensäker majoritet. Elever skriker att får "dom" säga negrer, får vi! Lektionen tippar över ända. Hon når aldrig fram till Kristallnatten.

Christer Mattsson på [Toleransprojektet](#) i Kungälv är starkt kritisk till temadagar och engångsaktiviteter i skolan; han tycker att de närmast gör skada.

– Det blir en argumentationsträning och det är vad skolor håller på med på sina temadagar, man tränar rasister att bli bättre rasister, säger han i SocialPolitik nr 2/2014.

Precis det som hände i en alldeles vanlig svensk grundskola på dagen 76 år efter Kristallnatten, trots de bästa avsikter.

Maria Wallin

Läs om [Toleransprojektet](#)